

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«7M02210 тарих» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ) БӨЖ, МӨЖ, ДӨЖ оқыту деңгейіне қарап енгізіңіздер	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ) ОБӨЖ, ОМӨЖ, ОДӨЖ оқыту деңгейіне қарап енгізіңіздер
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
1622389 Еуразия өркениеті мен тарихындағы ғұндар	СӨЖ саны 7.	3 кредит	6 кредит		9	ОБӨЖ саны 7.
ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ						
Оқыту түрі күндізгі	Циклы, Компоненті БП Таңдау компоненті М6. Әлем тарихы мәдениетте р мен өркениетте р диалогы аясында	Дәріс түрлері Талқылау, дөңгелек үстел т.б.	Семинар сабақтарының түрлері Талқылау, дөңгелек үстел т.б.	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы жазбаша		
Оффлайн						
Дәріскер (лер)	Мухажанова Т.Н.					
e-mail:	Tolkynm3010@gmail.com					
Телефоны:	8 707 4927810					
Ассистент (тер)						
e-mail:						
Телефоны:						
ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ						
ОН когнитивтік (1-2), функционалдық (2-3), жүйелілік (1-2), барлығы 4-5 құзыреттіліктер негізінде құралады. Бакалавр деңгейіндегі ОН оқу-жобалық зерттеулер негізінде қалыптасатын білім алушылардың академиялық дағдыларын көрсетуі керек. Магистратура мен докторантура деңгейлеріндегі ОН білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарына тартылғандығын көрсетуі керек: зерттеу жүргізуге қабілеттілігі және оның нәтижелерін тарату. Құзыреттіліктердің (5-тен тұратын) түрлері мен саны оқыту деңгейін есепке алу негізінде құралады.						
Пәннің мақсаты ұлыстардың Ұлы көші-қонын анықтайтын Еуразиядағы ғұндардың тарихымен байланысты нақты нақты тарихты сипаттау және талдау.	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)* Білім алушының пәнді оқу нәтижесінде қол жеткізетін қабілеттерін жазып көрсетіңіз:			ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ) Білім алушылардың ОН (ОН 2-ден кем болмау) көрсете алатын білімдерін, дағдыларын, қабілеттерін оқу үдерісінде және тәжірибеде қолдана алатындығының дәлелденген қабілеттілігін көрсетіңіз:		
	1. ғұндар тарихы бойынша негізгі деректерді білу және Ғұн державасы мен Батыс Рим империясы, Византия империясына қатысты басты терминдерді игеру;			1. Ғұн державасы мен Батыс Рим империясы, Византия империясына қатысты кәсіби терминологияны түсіндіру;		

		2. Тақырыпқа қатысты негізгі деректерге талдау жасай алу;
	2. Тарих ғылымындағы тенденциялар мен ғылыми мектептердің дамуындағы тарихнамалық үрдістерді бағалау; тарихи шынайылықты бағалау және сипаттау үшін тарихи дереккөздерді қайта қарау	2.1 Еуразия тарихындағы ғұндарға қатысты тарихнамалық талдау жасай алады. 2.2 Шетелдік, ресейлік, отандық тарихнаманы қарастырып, бағамдай алады
	3. ғұн тарихына қатысты нақты тарихи зерттеу тәжірибесінің негізгі тәсілдері мен методикасына ие болу;	3.1 Византиялық, кейінгі антикалық және ертеортағасырлық авторлардың ғұндар және олардың қоғамдық құрылымдары жөнінде хабарламаларын талдай алады. 3.2 Кеңестік тарихнамадағы ғұндар мәселесіне сараптама жасай алады.
	4. Сынды қабылдап және сын айта отырып, ұжымда жұмыс істей білуі тиіс	4.1 Ортаның сыни пікірлеріне тыңғылықты жауап бере алады 4.2 топпен жұмыс істеу дағдылары қалыптасады
	5. Тарихи пәндерді оқыту саласында білімді оқу үдерісінде қолдану; білім берудің негізгі мақсаттарын шешуге арналған әдістемелік нұсқауларды анықтау, тарихты оқытуда тұлғаны қалыптастыру және дамыту; тарихтың бөлімдерін мен тақырыптарды оқытудың мақсаттарын айқындайды және әр кезеңде жұмыс тиімділігін анықтайды, педагогикалық бақылаудың қолданбалы құралдарын белгілейді	5.1 оқыту әдістерін пайдалана алады 5.2 педагогикалық оқыту тәсілдерін курсты оқыту барысында үйренеді.
Пререквизиттер		
Постреквизиттер	Түркі әлемі және Еуропа, ежелгі дүние тарихы	
Оқу ресурстары	Әдебиет: Негізгі: 1. Zhumagulov K. Personality of Attila the Hun in the light of the Great Migrations. Отан тарихы. Научный журнал НАН РК Алматы 2018. № 2 (82) 2018. С. 5-16 2. Хрестоматия по истории Евразии. Часть 1 / Сост. Жумагулов К.Т., Кокебаева Г.К., Мырзабекова Р.С., Беделова Г.С., Кар- 369 табаева Е.Т., Мухажанова Т.Н. – Алматы: «Қазақ университеті», 2018. – 320 с. 3. Жумагулов К.Т. Аттила: личность и историческая эпоха. - Алматы: Қазақ университеті, 2020. - 128 с. 4. Мухажанова Т.Н. Еуропамен тоғысқан Авар қағанаты. Монография. Алматы, «Қазақ университеті» 2018. 165 б. 5. Мухажанова Т.Н. Европа тарихындағы түркілер (YI-X ff.) оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2017. 161 б. 6. Мухажанова Т.Н. Еуропадағы түркі әлемі: Авар тарихы (YI-YIII ff.) Оқу құралы. Алматы, «Қазақ университеті», 2015. 150 б. 7. Мухажанова Т.Н., Жұмағұлов Қ.Т. Еурпа түркілері Монография Қазақ университеті 2024 Интернет ресурсы: http://e-history.kz/ru/contents/view/1178 http://bnews/kz/ru/news/post/161715	

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. Сабаққа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Өртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail <u>оқытушының байланыстарын енгізіңіз</u> немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы <u>жиналысқа тұрақты сілтеме жасаңыз</u> кеңестік көмек ала алады. МООС интеграциясы (massive openonline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.
--	--

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдардың сандық баламасы	% мәндегі баллдар	Дәстүрлі жүйедегі баға	Критериялды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94		
B+	3,33	85-89	Жақсы	

				орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау Оқытушы бағалаудың өз түрлерін енгізеді немесе ұсынылған нұсқаны қолданады	% мәндегі баллдар Оқытушы өзінің баллдарға бөлуін күнтізбеге (кестеге) сәйкес пункттерге енгізеді. <u>Емтихан және пән бойынша қорытынды балл өзгермейді.</u>
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік	5
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	25
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	10
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық ыз	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Түркі әлемі деректерде			
1	Д 1. Дәріс 1. Кіріспе.	2	
	СС 1. II-IV ғғ. Ғұндардың сыртқы саяси жағдайы.	4	8
2	Д 2. Ғұндар тарихына қатысты деректер.	2	
	СС 2. Ғұндардың сыртқы саясаты.	4	8
3	Д 3. Ғұндар тарихы бойынша негізгі зерттеулер.	2	
	СС 3. Ғұндар және Хань империясы.	4	8
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1ге дайындық.		
	БӨЗ 1. «Тарихнамадағы ғұндар тарихының мәселелері» атты тақырыпқа реферат жазу және қорғау.		14
4	Д 4. Батыстағы Ғұн державасы.	2	
	СС 4. Ғұн қоғамындағы қоғамдық қатынастар жөнінде жазба деректер.	4	8
5	Д 5. Батыстағы Ғұн державасы (жалғасы).	2	
	СС 5. Иорданның «Гетика» атты дерегін аудиторияда оқу және талдау.	4	8
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2ге дайындық.		
	БӨЖ 2. Еуразиядағы Халықтардың Ұлы қоныс аудару процесінің басталуы		15
МОДУЛЬ 2 Батыс әлемімен байланыс			
6	Д 6. Вестгот корольдығы мен ғұндар	2	
	СС 6. Қазақстандық тарихнамада ғұндар тарихы	4	8
7	Д 7. Византиялық, кейінгі антикалық және ертеортағасырлық авторлардың ғұндар және олардың қоғамдық құрылымдары жөнінде мәліметтері	2	
	СС 7. Кеңестік тарихнамадағы ғұндар.	4	8
	БӨӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша консультация.		
	БӨЗ 3. “I ғ. жарт. - V ғ. Рим империясының сыртқы саяси жағдайы		15
Аралық бақылау 1			100
8	Д 8. Аттиланың билікке келуі	2	
	СС 8. Ғұндар және герман тайпалары (IV ғ.)	4	8
9	Д 9. Византия террриториясындағы жаулап алушылық жорықтар	2	
	СС 9. Ғұндар мен германдықтар (V ғ.)	4	8
10	Д 10. Шампаньядағы Труа маңындағы “Халықтар шайқасы”	2	
	СС 10. Византиялық, кейінгі антикалық және ертеортағасырлық авторлардың ғұндар жөнінде мәліметтері	4	8

	БӨӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша консультация		
	БӨЗ 4. Жазба деректер мен археологиялық мәліметтердегі ғұндардың күнделікті тұрмысы мен материалдық мәдениеті		12
Модуль 3. V ғ. екінші жартысындағы Ғұн державасы			
11	Д 11. Шампаньядағы Труа маңындағы “Халықтар ұрысының” салдарына қазіргі кезде баға беру	2	
	СС 11. Византиялық, кейінгі антикалық және ертеортағасырлық авторлардың ғұндар жөнінде мәліметтері	4	8
12	Д 12. Аттиланың Италияға жорығы	2	
	СС 12. Шетелдік жаңа және қазіргі заман тарихнамасындағы ғұндар	4	8
	БӨӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кеңестер		
	БӨЗ 5. Ғұндар мен Византия		12
13	Д 13. Аттила және Рим папасы	2	
	СС 13. Шетелдік жаңа және қазіргі заман тарихнамасындағы ғұндар	4	8
14	Д 14. Ғұн державасының құлауы	2	
	СС 14. V-VI ғғ. Батыс пен Шығыс	4	8
15	Д 15. Ғұндардың әскери өнері мен қаруы	2	
	СС 15. Еуропа өркениетіндегі ғұндардың рөлі	4	8
	БӨӨЖ 6. БӨЗ 6 орындау бойынша кеңестер		
	БӨӨЖ 6. “V ғ. ғұндар мен Батыс Рим империясы” тақырыбына эссе жазу		12
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			300

Декан _____ Байгунаков Д.С.

Кафедра меңгерушісі _____ Мырзабекова Р.С.

Дәріскер _____ Мухажанова Т.Н.

СӨЖ бойынша оқу нәтижелерін бағалау рубрикаторы

Критерий / балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	СӨЖ1 26 СӨЖ2 25 СӨЖ3 14 СӨЖ4 15 СӨЖ5 15	СӨЖ1 15 СӨЖ2 16 СӨЖ3 10 СӨЖ4 10 СӨЖ5 11	СӨЖ1 10 СӨЖ2 11 СӨЖ3 7 СӨЖ4 7 СӨЖ5 8	СӨЖ1 5 СӨЖ2 6 СӨЖ3 3 СӨЖ4 3 СӨЖ5 4	СӨЖ1 3 СӨЖ2 4 СӨЖ3 1 СӨЖ4 1 СӨЖ5 2
Тапсырманың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну.	«Өте жақсы» бағасы тапсырманың теориясы толық көрініс тапқан, әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған өзіндік жұмыс үшін	«Жақсы» бағасы теориялық мәселелер біршама ашылған, бірақ кейбір мәселелер толық қамтылмаған, негізгі қағидалардың қысқартылған дәлелдері көрсетілген жағдайда қойылады, материалды жеткізудің қисыны	«Қанағаттанарлық» баға өзіндік жұмыста теориялық тапсырма толық ашылмаған жағдайда қойылады, негізгі қағидалар үстіртін дәлелденген, баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол	Тапсырманың теориялық тұжырымдамаларын дұрыс аша алмау, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Тапсырма бойынша негізгі ұғымдарды, теориялық тұжырымдамаларды білмеу, нақты фактілер мен оқиғаларды білмеу.

	қойылады.	мен дәйектілігінде қате жіберілуі мүмкін. Тапсырмада кейбір стилистикалық қателіктер жіберілуі, терминдер дұрыс қолданылмауы мүмкін.	берілген.		
Таңдалған әдістемелер мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану.	СӨЖ тапсырмаларын толық орындау, жұмысты толыққанды қорғау, қойылған сұрақтарға дәлелді жауап беру, тапсырманың практикалық мәселелерін шешу;	Тапсырманы ішінара орындау, пәннің практикалық міндеттерін толық шешпеу, қойылған сұраққа толық емес, бірақ дәлелді жауап беру; пән бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыздау пайдалану;	Материалды үзік-үзік жеткізіледі, қисын мен дәйектілік бұзылады, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, пәннің теориялық білімі үстірт, біржақты қолданылады.	Тапсырманы шешуде ұтымсыз әдістің қолданылуы немесе жеткілікті ойластырылмаған жауаптың берілуі; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер жіберу.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытындылар жасай алмау. Сабаққа белсенді қатыспау.
Таңдалған әдістемелер мен ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі.	Тапсырманы толық орындау, қойылған сұрақтарға толық, дәлелді жауап беру, пәннің практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми қағидалар, қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кіші-гірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады.

Дайын үлгі 1 (Пример 1). «Менің кәсіби тарихым» жазбаша тапсырмасы (АБ 100%-ның 25%)

Критерий	«Өте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттанарлық» 10-15%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-10%
Кәсіби сәйкестілік және мұғалімнің кәсібилігі теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі	Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен кәсібилігі туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Кәсіби сәйкестілік және мұғалімнің кәсібилігі теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігі туралы теориялар мен тұжырымдамаларды шектеулі түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігі туралы теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/ түсінбеушілік. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.

Кәсіби сәйкестілік және Қазақстан мұғалімдерінің кәсібилігі негізгі мәселелерін ұғынуы	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігінің негізгі ұғымдарын Қазақстан мәнмәтімен жақсы байланыстырады. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен тамаша негіздеу (мысалы, сұхбат немесе статистикалық талдау негізінде).	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігінің негізгі ұғымдарын Қазақстан мәнмәтімен байланыстырады. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен күшейтеді.	Мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігі тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтімен шектеулі байланысы. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтімен байланысы шамалы немесе жоқ. Эмпирикалық зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды.
Саясат ұсынысы немесе практикалық ұсынымдар / ұсыныстар	Қазақстанда мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігін арттыру бойынша сауатты саяси және/немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Қазақстанда мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігін арттыру бойынша кейбір саяси және/немесе практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі саясат және практикалық ұсынымдар. Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Саясат пен практикалық ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.
Жазу, APA style	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді. APA style-ды қатаң ұстанады.	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді. Негізінен APA style-ды ұстанады.	Жазуда кейбір негізгі қателер бар және анықтықты жақсарту қажет. APA style-ды ұстануда қателіктер бар.	Жазғаны түсініксіз, мазмұнына ілесу қиын. APA style-ды ұстануда көптеген қателіктер бар.

Дайын үлгі 2 (Пример 2). «Қазақстандағы мұғалім кәсібі» топтық тұсаукесері (АБ 100%-ның 30%)

Критерий	«Өте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттанарлық» 10-15%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-10%
Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен кәсібилігі теориялары мен тұжырымдамаларын	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігі туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен кәсібилігі теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен кәсібилігі теориялары мен тұжырымдамаларын шектеулі түсінуі.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі мен мұғалімнің кәсібилігі туралы теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/түсінбеушіліктің жоктығы.

түсінуі				
Қазақстандағы мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен мұғалім кәсібінің негізгі мәселелері туралы хабардар болу	Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен мұғалім кәсібінің негізгі ұғымдарының Қазақстан мәнмәтімен сауатты арақатынасы. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен өте жақсы негіздеу (мысалы, сұхбат немесе статистикалық талдау негізінде).	Мұғалімнің кәсіби сәйкестілігі мен мұғалім кәсіби тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтімен байланысы бар. Аргументтер эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен расталады.	Мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігі тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтімен шектеулі байланысы. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану.	Мұғалімнің кәсіби сәйкестігі тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтімен байланысы шамалы немесе жоқ. Эмпирикалық зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды.
Сынамалы зерттеулер	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) өте жақсы пайдалану.	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) жақсы пайдалану.	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) қанағаттанарлықтай пайдалану.	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) нашар пайдалану.
Саясат ұсынысы немесе практикалық ұсынымдар / ұсыныстар	Қазақстанда мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігін арттыру бойынша сауатты саяси және/немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Қазақстанда мұғалімдердің кәсіби сәйкестігі мен кәсібилігін жақсарту бойынша кейбір саяси және/немесе практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі саясат және практикалық ұсынымдар. Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Саясат пен практикалық ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.
Тұсаукесер, Топтық жұмыс	Өте жақсы, тартымды тұсаукесер, визуалды эффектілердің, слайдтардың, материалдардың тамаша сапасы, керемет топтық жұмыс.	Жақсы тартымдылық, визуалды эффектілердің, слайдтардың немесе басқа материалдардың жақсы сапасы, командалық жұмыстың жақсы деңгейі.	Тартымдылық деңгейінің қанағаттанарлықты, визуалды эффектілердің, слайдтардың немесе басқа материалдардың қанағаттанарлық сапасы, командалық жұмыстың қанағаттанарлық деңгейі.	Тартымдылық деңгейінің төмендігі, визуалды эффектілердің, слайдтардың немесе басқа материалдардың төмен сапасы, командалық жұмыстың төмен деңгейі.